

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ELEKTROS ENERGETIKOS SISTEMOS
SINCHRONIZACIJOS PROJEKTO VEIKSMŲ IR PRIEMONIŲ PLANO PATVIRTINIMO“
(TAP-19-1365)**

2019-09-02 Nr. NV-2508

Vilnius

Projekto rengėjas: Energetikos ministerija.

Projekto tikslas: sudaryti tinkamas teisinės ir organizacinės prielaidas įgyvendinti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos 1.2.1 papunktyje įtvirtintą strateginį šalies saugumo prioritetą – Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sinchronizaciją su kontinentinės Europos elektros energetikos sistema.

Dabartinė situacija:

Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymu (toliau – Įstatymas) yra pavesta Vyriausybei patvirtinti konkrečių elektros energetikos projektų, vykdomų įgyvendinant Sinchronizacijos projektą ir esančių neatsiejama šio projekto dalimi, sąrašą (Įstatymo 13 straipsnio 2 dalis) ir Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių planą (Įstatymo 7 straipsnio 1 dalis).

Elektros energetikos projektų, vykdomų įgyvendinant elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projektą, sąrašas patvirtintas Vyriausybės 2019 m. rugpjūčio 7 d. nutarimu Nr. 821.

Šiuo nutarimo projektu teikiamas antrojo Įstatymo įgyvendinamojo teisės akto – Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano – projektas (toliau – Plano projektas). Sinchronizacijos projekto veiksmai ir priemonės, vadovaujantis Įstatymo 7 straipsnyje nustatytais privalomais reikalavimais veiksmų ir priemonių plano turiniui, Plano projekte yra skiriami į dvi pagrindines grupes, t. y. veiksmus ir priemones Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimui su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu (II skyrius) ir desinchronizacijai nuo IPS / UPS sistemos (III skyrius).

Plano projekte siūloma nurodyti, kad Sinchronizacijos projektą teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis įgyvendina elektros perdavimo sistemos operatorius LITGRID AB, savo veiksmus įgyvendinant Sinchronizacijos projektą perdavimo sistemos operatorius derins su šio projekto įgyvendinimą prižiūrinčia ir koordinuojančia Energetikos ministerija.

Nutarimo projektu siūloma įtvirtinti dviejų lygių Sinchronizacijos projekto priežiūrą ir kontrolę:

- Vyriausybės lygmeniu svarstomų klausimų dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos patikimo veikimo užtikrinimo ir jos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu ir pasiūlymų dėl nacionalinės pozicijos šiais klausimais rengimą siūloma pavesti Vyriausybės sudarytai komisijai (toliau – Komisija). Sprendimas dėl Komisijos sudarymo turėtų būti priimtas atskiru nutarimu.

- taip pat siūloma numatyti, kad Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių tinkamą vykdymą ir įgyvendinimą prižiūri ir vertina už šio projekto priežiūrą ir koordinavimą atsakinga Energetikos ministerija, atsižvelgdama į perdavimo sistemos operatoriaus teikiamą informaciją. Plano projekte taip pat siūloma numatyti Ministerijos atskaitomybę – informacijos apie Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių įgyvendinimo eigą, statusą ir pasiektus rezultatus teikimą Komisijai ne vėliau kaip per mėnesį nuo kiekvieno kalendorinių metų ketvirčio pabaigos ir Sinchronizacijos projekto vykdymo ir įgyvendinimo ataskaitos teikimą už praėjusius kalendorinius metus Lietuvos Vyriausybei ne vėliau kaip iki kiekvienų einamųjų metų sausio 31 d.

Projekto esmė:

Nustatyti Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano projekte išdėstytus konkrečius veiksmus ir priemones, kurių pagrindu bus įgyvendintas Sinchronizacijos projektas, t. y. Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema bus išplėta taip, kad 2025 metais ją būtų galima sujungti su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui

sinchroniniu režimu, kaip numatyta Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje ir Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos 1.2.1 papunktyje.

Atitiktis Vyriausybės programai: nutarimo projektas tiesiogiai prisideda prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 5.2.2. darbo „Sinchronizacija su kontinentinės Europos elektros tinklais (KET)“ vykdymo.

Derinimas: nutarimo projektas derintas su Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Teisingumo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Valstybine energetikos reguliavimo taryba, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Nacionaline Lietuvos energetikos asociacija, Lietuvos elektros energetikos asociacija, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija, LITGRID AB. Į pastabas atsižvelgta, arba atsižvelgta iš dalies (į Litgrid AB ir Lietuvos energijos gamyba AB pastabas).

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė turėjo esminių pastabų nutarimo projektui. Ypač atkreiptinas dėmesys į Teisės grupės pastabą dėl Vyriausybės komisijos sudarymo (nutarimo 2 punktas). Siūlytina atsižvelgti į Teisės grupės pasiūlymus nutarimo 2 punkto atsisakyti, arba performuoti punktą ir numatyti, kad „Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos patikimo veikimo užtikrinimo ir jos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu koordinavimo klausimus sprendžia Vyriausybė sudaryta komisija“. Pastebėtina ir tai, kad 2016 m. gegužės 18 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 499 sudaryta Ekonominės infrastruktūros plėtros komisiją transporto ir energetikos sektorių infrastruktūros plėtros strateginių projektų ir jų sinergijos aktualiems klausimams koordinuoti. Pakeitus ir /ar papildžius šios komisijos funkcijas ir institucinę sudėtį, ir įrašius nuostatas, susijusias su Sinchronizacijos projekto įgyvendinimu, būtų išvengta perteklinių struktūrų kūrimo.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas patikslintą nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai apsvarsčius tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė